

מזהרָא"ש דערצִילַט

עס קומט חנוכה

מיר טרעטען שיון אט אריין אין די
היליע אונ פרייליכע טאג פון חנופה, וווען מיר
צינידען אונ די היליגע חנוכה ליכט, לייכט דאס
איויף אונזער הארץ אונ נושא, מיר דארפֿן
אייסנוצן די היליע חנוכה טאג אויפֿליךטען
אונ אויפֿלענצען איזוי שטארק, איז דאס זאל
שיון אנחהאלטען אויך אויף וווײַטער, אויף די
גאנצע יאָר

ד' עירשטע זאך מיט וואס מיר דארפּן זיך
אויפּרישן איזן די טעג, איז מיטין קוקו איזר די
גוטע זייט פון אונז, מיטין קוקו איזר די גוטע
חלקיקים וואס מיר האבן, און דאנקען דעם
אייבערשטן איזר די אלע גוטס וואס ער געבעט
אנן.

די טעג פון חנוכה זענען געשטעלט להויז
וילאל, איזוי ווי מערן זאגט בי "על הניסים" די
זוערטעדער "וְקַבּוּ שְׁמוֹתֶיךָ יְמִי חֲנֻכָּה
לִילָּל לְשֵׁמֶךָ הַגּוֹדָל", די טעג זענען געשטעלט
צוו לוייבן אונן צו דאנקען דעם אייבערשטיין.
=====

א גוט וווארט דער הייליגער רבּי זאגט (שיחות בר"י, סי' יט): "מִכֶּל הַדְבָּרִים צֹעֵק כִּבּוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ", פון די גייעס שְׂרִירִית אֲרוֹזִיס אָז דְּצַעַר אַיְבָּעַר שְׁטָעַר פִּירְטַן די וּוּלְטַן, מַעַן קָעוּ נְעַמְעַנוּ רַמְזִים פָּון די גַּיְיעַס.

יעצת איז די אַמְעָרִיק אֲנָע בַּאֲפָעָלְקָרָוָגָן
זַיִּעַר פֿאַרְטָוֹן אֵין די נַיְּעָס אֶז דָּעָר
פְּרָעָזְדָּעַטְה האָט גַּעֲפָאַרְדָּעַנטְ (בָּאַגְּנָאַדְּגִּיטְ)
זַיִּוֹן זָוּ פּוֹ תְּפִיסָה, זָאָס אַיז שְׁטָאַרְקָעָ
חַיּוֹזָק וּוֹעַן מַעַן גַּיִיט הַתְּבּוֹזְדָּזָות, מַעַן רַעַדְ
זַיִּיךְ אָזִיס דָּאָס הָאָרֶץ צִוָּס אַיְבָּעָרְשָׁטוֹ, מַעַן
זַיִּאל בְּעַטְוֹ: "רְבָּנוֹן שֶׁל עַולְם, אַיךְ הַאָבָ
טַאַקָּעַ עַזְיָנְדִּיגְטָ, אַיךְ בֵּין שְׁוֹלְדִּיגְ, אַיךְ בֵּין
דָּעַר עַרְגָּסְטָעָר פָּאַרְבָּרְעָכָעָר, אַבְּעָר דָו בִּיסְטָ
דָּאָךְ בְּיַיְן טַאַטְעָ אָנוֹ אַ טָּאַטְעָ וּוֹעַט זִיכָעָר
פְּאַרְדָּעַגְעָן זַיִּוֹן זָוּ, אַים גַּעֲפָן נַאֲרָ גּוֹטָסָ
בְּבָעַט אַיךְ דִּיר אַיְבָּעָרְשָׁטוֹר, גַּעַם אָנוֹ מַיְיָן
תְּשֻׁבָּה, אַיךְ גַּיִי שְׂוִין זַיִּוֹן גּוֹט, הַעַלְפָ מִירָ,
פָּאַרְדוֹן מִיד, גַּעַם מִיךְ אַרְוִיס פּוֹן דִי גִּישָׁטָ
גְּנוּטָע, גַּעַם מִיךְ אַרְוִיס פּוֹן תְּפִיסָה, פּוֹן
מִיְּגַע תְּאוֹתָות, פּוֹן דִי קְלִילְפּוֹתָן וּוֹאָס מַאֲכוֹן
מִיךְ פָּאַרְגְּעָסְפּוֹן דִּירָ".
(עַצְתָּו אַמְוָנה וַיָּשֶׁב תְּשִׁפְ'חָה)

(עֲצַתּוֹ אָמִינָה וַיֵּשֶׁב תְּשִׁפְ'ה)

א ווארט אויף די פֿרְשָׁה

ותחתפּשְׂחוּ בְּבָגְדָּו, דַּי וַיֵּיבֶן פָּטִיפֶר קָאַט אַגְּנַעַכָּאָפֶט יוֹסֶף בַּי זַיִן קָלְיִיד. דַּעַר הַלִּילְגָּר רַבִּי (שִׁיחָה בְּרַבִּי סִינְקָה) צִיְּנַעַט דַּעַם פְּסֻוק אֲזַעַר קָלְיִיד עַד מַעֲנַתְשׁ מִיט וַיַּעֲשֶׂה קָלְיִידָר, עַד מַעֲנַתְשׁ אֲזַעַר קָלְיִידָר, עַד מַעֲנַתְשׁ זָאַל זָאַרְפָּן שָׁאַפָּן גַּעַלְט צַו קָעַנוּעַן אַיְינְקוּפָּן קָלְיִידָר, אַז דַּעַר מַעֲנַתְשׁ זָאַל זַיִן פָּאַרְנוּמָעַן, עַר זָאַל זָאַרְפָּן שָׁאַפָּן גַּעַלְט צַו קָעַנוּעַן אַז דַּעַן זַעַם אַיְינְקוּפָּן, קָלְיִידָר, אַז מַיט דַּעַם מַעֲנַתְשׁ עַר אַזְוָעַק זַעַם מַעֲנַתְשׁ פְּזַוְּן לַעֲבָעָן, דַּאוּעַנוּעַן אַז דַּעַן זַעַם אַיְינְקוּפָּן, קָעַן וּוּעַרט פָּאַרְנוּמָעַן מִיט דַּי קָלְיִידָר. עַס אַזְיַּנְיַּשְׁטָן נִישְׁטָן נִישְׁטָן נִישְׁטָן וּוָאַס הָאַט אַיְינְמוּל פָּאַסְיִירָט מִיט יוֹסֶף הַצְּדִיק, נִאַר אַס אַזְיַּדְעָר וּוְגָז וּרְיָזְוִי דַּעַר סִמְּמָה כָּאָפֶט אַרְיִין יַעֲזָן מַעֲנַתְשׁ עַר זָאַל נִישְׁטָן הַאֲבָן קַיִינְיַּץ צַו לַעֲנַעַן אַז דַּאוּעַנוּעַן דַּוְרְקָדָעַם וּוָאַס עַר אַז פָּאַרְנוּמָעַן מִיט דַּי קָלְיִידָר, וּוּרְט עַס אַזְיַּאְבָּעָר שְׁאַזְקָאַן בִּים אַיְיכְּבָּעָשָׁן, דַּעַר קוּקָט נִישְׁטָן אַיְיךְ דַּי זָאַקְן, אַפְּפָלוּ עַר זָאַל נִישְׁטָן הַאֲבָן קַיִינְיַּץ, וּוּרְט עַר נִישְׁטָן אַפְּגָעָשְׁנוּאָכָט פָּקָדִיעָן זַעַם אַיְיכְּבָּעָשָׁן, דַּאַס אַזְיַּשְׁטָן פָּסְוק, צַוְעַד בְּדַוְוִי בִּיהְהָה וּוֹסֵס נִיאָזָה חַחְזָה, יוֹסֶף הַצְּדִיק קָאַט אַיְעַגְעַלְעָאָזָט דַּי קָלְיִידָר, עַר הָאַט נִישְׁטָן אַרְיִיגְגָּעַלְעִילִיְּגָט זַיִן גַּאנְצָעָקָפָּן אַז דַּעַם, זַיִן גַּאנְצָעָקָפָּן קָאַפָּן אַז גַּעַלְגָּעָאָזָט זַיִן עַבְדָּתָה הַשָּׁמָן, וּרְיָזְוִי צַו דַּיְעָן דַּעַם אַיְיכְּבָּעָשָׁן.

דער רבּי לערט אונְנוּ דא אויס אַסְטָרָקְעָזֶק, אַסְטָרָקְעָזֶק, אַסְטָרָקְעָזֶק זאל זיך נישט לאזן מלבלל זיין פון גאנְגִישַׁט, אַסְטָרָקְעָזֶק זאל זיין שטָרָקְבִּי זיך, אַסְטָרָקְעָזֶק ער זאל פֿאַרְלִיךְן גַּעֲלַת זאל ער נְאַכְאַלְזַן גַּיְין אַזְמַן שְׂוִיל דְּאוּוֹנְגַּעַן דֵּי דְּרִיכְיָה הַפְּלוּתָה, שְׁחִירָה, מִזְחָה אַזְמַן מַעֲרָבִי מִיטְמָןָן. אַונְדָּאי אַיזְיָה אַזְמַן דְּעַם אַגְּזִיסְעָרְדָּרְגָּעַ, עַס אַיזְיָה אַזְמַן טְרִיזָה, זָאַטְמָן בְּרַעַבְיָה עַיְשָׂבְבָּגְדוּגְּנָה – אַיזְיָה לְאַזְיָה אַיבָּעָר מִינְעָן קְלִילְגָּעָר, אַיזְיָה לְאַזְיָה אַיבָּעָר מִינְעָן פְּרָנְסָה, "וְגַּסְסָ" – אַיזְיָה לְאַיזְיָה אַיזְיָה בִּיתְהַמְּדָרְשָׁן דְּאוּוֹנְגַּעַן; מְוֹהָרָאַשׁ שְׁרִיבְעַט פְּלִילְקָאַל אַזְיָה סְפָרְהַקְדּוֹשָׁה "אַשְׁר בְּנַחַל" אַזְיָה גַּיְין אַזְמַן שְׂוִיל דְּאוּוֹנְגַּעַן מִיטְמָןָן דָּאַס בְּרַעַנְגַּט שְׁאַר אַראָפְטָה דָּאַס שְׁפָעַ פְּאַזְיָן מַעֲטָשָׁן, מְוֹהָרָאַשׁ שְׁרִיבְעַט אַזְמַן שְׁאַר שְׁבָמְנוֹן – גַּעֲלַת", קְרוּבוּרְטָעַס אַוְיסָס וּרוּרַעַס אַיזְיָה מַקְפִּיד צוֹן דְּאוּוֹנְגַּעַן שְׁחוּרִית מִיטְמָןָן, מְנַחָה מִיטְמָןָן, אַזְמַן מַעֲרָבִי מִיטְמָןָן וּוּעַטְהַבְּן גַּרְוִיסְשָׁפָעַ.

נארכדים מכך מען זיך אשייר אוין משניות, מען לערטט יען טאג אביסל מלשניות; מ'שניות
האט אוין זיך מזראדייעס סגולות, משניות בעניגט פרסה, משניות בעניגט שפער, משניות טוישט
איינגעאנן דעם מענטש, מזראא'ש זאנט אוין אשר בנחל: "ווען מענטשן וואלטן געוואויסט זאַס
גרויסקיט פון משניות, וואלט יעדר איניער אסאָך געלענדט משניות", יעדר איניער לערטט
ויפל ער קען, אוין פרק אַטאג, צוינו פרקים אַטאג, דריי פרקים אַטאג, און אוין מען אוין זוּחַ
לעריטט מען זיך פרקים' משניות יען טאג, עס אוין נישט קיין שייערע זאה, אויב מען אוין זיך
מסדר קען דאס יעדר איניער באנווין, מען לערטט זעקס פרקים אינערפר, זעקס פרקים
ונאמיטאג אַטום זעקס פרקים בײַינאכט.

איך בין מקנא ר' יוסקע

בעזרת ה' יתפרק

לכבוד ... גראיר

די גרענטשע זאך איז דינען דעם איזערשטיין מיט תכימות ופשיות, דער הייליגער רב' האט זיך איזינגערוקט אויר איזנעם, א פושטער מענטש וואס האט געווארזנט אין ברסלוב (מי מונז). סיקון חפק: "אנַי מִקְנָא אֶת ר' יוֹסְקָעַ", אֵיך בֵּין מִקְנָא דעם ר' יוסקע, "שיכול לזרר הרפה", וואס פלאגט זאגן אסאך; אין ברסלוב האט געווארזנט איד וואס פלאגט זאגן און פהילים און תחינות און מעמדות, אויך אים קאט דער רב' גענאנט איז ער איז אים מנקנא.

אין טערערשאנט, דער רב' זאגט זאך (לקוטי מורה חלק א. סיקון עה): "הצדיק שאינו מנקנא שום צדיק, לא בעולס חדה ולא בעולס האט", אז די גרענטשע מדרכיה איז ווען מען איז קנייעס נישט מנקנא, "יך אוותו לבדו יתרפרק", נאר דעם איזערשטיין אליען, און ווי מיר וווײַזן האט דער רב' זאס גענאנט אויר זיך אליען, איזו ווי די מעשה כייט מיט רב' נפֿן, ווי ער האט זיך צופלאמת און גענאנט פון ברסלוב וואס קען אסאך דער רב' איז קנייעס נישט מנקנא, נאר דעם איש פשוט פון ברסלוב וואס איז מען גאר זא מנקנא.

זאג תחולילם, פלאוי זאלטסו יעדן טאג זאגן דעם יומן פהילים און מסים זיין פהילים יעדע וואך. דער רב' זאגט (לקוטי מורה חלק ב. סיקון עה): "מי שרואה ליבות להשכה היה רגיל באמרית תהלים", ווער זול זוכה זיין תשכה צו טון זאל זאגן תהילים, "כפי אמרת תהילים מסgal לתשכה", וויל זאגן תהילים איז מסgal צו תשכה טון. "זיהה, הפל חפצים לראה את שמק", עזרער איד וויל זיין און עזיליכער איד און טון דעם ווילן פונעם איזערשטיין, זאך על פי כן לאו כל אס זוכה לעשות תשכה", אבער נישט יעדר אר זוכה איסצופרין זיין ווילן אויך לאמעשה, "כפי יש אחדר שאנן לו התעוררות כלל לתשכה", וויל זאגן תהילים איז מסgal לתשכה צו טון דאס צו קענען החעוררות תשכה צו טון, עפֿילו מי שיש לו התעוררות לתשכה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשכה בשיך לו", און אפֿילו איזער וואס האט שיין זא התעוררות תשכה צו טון און ער וויסט וואס מען דארט טון צו ווילן און ערליךער איד, דארף ער נאך אויך זוכה זיין צו טון למעשה און נישט ווילן צעבראכן וכור, דערפער איז נישט יעדר ער זוכה תשכה צו טון, צעלידי אמרית תהלים, אפֿילו מי שאנן לו שום מעריטש אי זוכה התעוררות לתשכה, הוא מעהדר לששות תשכה", פריט ער רב' אוס, א ז עזרער זאט זאט תהילים, אפֿילו ער קאט ביישט קיין שם וווערט ער אבער נטעור תשכה צו טון דורך דעם, זיגס זוכה על דידי הפלים להגיע אל השער ואות השיך לו, ולפתה השער; נמצא שזכה על ידי תהילים לששות תשכה", און ער קען אנגיגין מיט א מזראדייג שטארקיט וכור, בי ער איז זוכה תשכה צו טון און ווילן און ערליךער איד.

דער איזערשטיין זאל העלן זאלקט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

(עצחו אמונה ושלוח תשפה)

ספר המדות תפלה

ל. מי שעולה על רוחו להתגונן לפניו השם יתרפרק, על ידי זה נושא חן בעני השם יתרפרק. ווען איזנער טראקט צו רענן און זיך צו בענן ביטים איזערשטיין, מאקט זאס או דער איזערשטיין זאל אים ליב האבן, ער זאל האבן חן ביטים איזערשטיין.

לא. על ידי בטחון הקדוש ברוך הוא שומע תפלו. די בטחון אינעם איזערשטיין, מאקט או דער איזערשטיין זאל אויך הען די תפלו. לב. אל מתפלל בבית שבנה בעל מחלוקת. ראנען נישט אין א הויז וואס איז בעבוייט גענווארן דורך א בעל מחלוקת.

שָׁאֲלֹת וְתַשְׁוּבָה בְּרִסְלֵב

**זֶה אָוַיְסָר עֲדֵן צָוָם
אִיִּיבְעַר שְׂטָן בַּיִ
חֲנוֹכָה לִיכְט ?**

לכבוד דער ראנש ישיבעה שליטא", איך געדרענוק פון זיך אוירערען די גאנצע הארכן אונז זיך אויסקעטען בייס איבערשען וווען מען זיצט די דינזנעהה ליכט, אונז עידעס יאר וווען עס קומט חנוכה האב אונז נאכאמאל די חולישות סודעת, וויליאם אל גאנצע זאנג וווען איך גי ארייכער אשעווערגינקייט אעדער איך דערמאן זיך איזמיטין פאג אונז וואס איך זאראפ אויסישמעזען מיטין איבערשען, טראקט איך בליעיך איז באלאד ביי די חנוכה ליכט גי איך עס שיין אויסישמעזען מיטין איבערשען, לעמאלט אינטימין טאג קאב איך זאך אנטיקישט דעם זאער הרע פון שפערטער, אבער וווען עס קומט למשעה, מען זיצט שווין ביי די חנוכה ליכט, מען האט שוין גענדעריט ציעית זיך צועפענעם דאס מוליל אונז ריעץ אביסל צום איבערשען, אונז פונקט דעםאלט וווערט מײן מוליל פערשלאסן, מײן מיח פאהראקעט, די געפילן פארמאכט, אונז איך קען מושנישט דעדען צום איבערשען, זאחס קומט איזויס אונזארט דארט, אבער גאר וווײט פון זיך אויסישמעזען געהעריג מיטין זייןיבערשען.

יעצט קומט חנופה הקאָב אַיך זיך דערמאָנט פֿוֹן דעם, אַבער באָמָת אַיך עַס פֿסְדָּר אַזְוִי, די הַארָץ אַיגְגָּלְיגֶט, אַונְ אַיך וּוֹוֵיס אַז די אַינְגִּיכְבָּעָעָע פֿעַזְה פֿאָר מִיר אַיך זיך אַוְיְזִיכְעָדָן צוֹס אַיְזִיכְעָשָׂטָן, אַונְ אַיך וּרְאוֹאָכְט אָז באָלְד גַּי אַיך טְרָעָן קְאָרְנִיךְ יְעָעָצְיַץ אַז רְוָאָגָעָפְּלָאָצְחָן אַיך זיך אַוְיְסִיכְיַיךְ דַּי גָּאָצְעָזָה אַיך פְּאָרָאָז אַיְבָּעָרְשָׁטָן, מַאֲרָאָן צְוָפְּרִיךְ גַּי אַיך אַוְיְשָׁטְטִין פְּאָרְטָאָס אַחֲן זיך אַוְיְסְרָעָן צוֹס אַיְבָּעָלְשָׂן, אַונְ קְוּמָט לְמַעַשָּׂה אַיך אַזְוִי שְׁרוּוֹזְיךְ אַוְיְסְטוּשְׁמוּעָן מִיטָּן אַיְבָּעָרְשָׁטָן וּוּמִיטָּן גּוֹטָעָר חָבָר, עַס קְוּמָט קוּם אַרוֹזָס אַפְּאָר אַיְסְגָּעָרְאָצְעָע וּוּרְעָטָע, אַונְ די הַארָץ בְּלִיְבָט וּוּיְטָר אַגְּגָלְיגֶט.

יעיר כה :
עוצנות ה' יתברך

לכבוד ... גראָ אַיִיר
איך הקבָּע עֲרֵךְאַלְפָן דִּין בְּרוּוֹ.
וַיַּסֶּן זָלְטָנוֹ, רָאָס אַלְיִין אוֹזֶעֶן וּוַיַּלְעַזְנָן צָוָם אַיְבָּעָרְשָׁטָן, מַעַן זִיכְטָבִי דִּין חֲנוּפָה לִיכְטָ אָונָן
**וַיַּעֲמַד אַרְוִיְּסָאנָן וּוְעַרְטָעָר צָוָם אַיְבָּעָרְשָׁטָן, אַבְעָר דִּי מַוְיל אַיז פָּרָשְׁטָאָפְט - רָאָס אַלְיִין אַיז זַיְעָר
וַיַּלְעַזְנָן וְעַרְטָעָר בִּים אַיְבָּעְרְשָׁטָן.**

דר עיר הייליג'נער רבבי זאטלאן (ויליאם מוחנטון קלוק ב. סיומ' כה): "זאָפַלְוּ אֶם לְפָעֵמִים נְסַפְּמִין דְּבָרִי זָאוּן" יכול ב'קצת פיו לבדר ("פְּנִינוֹ יְתִבְרָךְ קָלְלָה"), אָפַלְוּ אֲוֹבָה מֵעַן חָאַט נִישְׁתָּקֵין וּוּרְעַטָּר וּוּאָס אַרוֹסִים צָו רַעֲדָן ב' רַחֲמָבוֹדָרוֹת, "אָפַע עַל פִּי כֵּן זֶה בָּעָצְמוֹ טֻוב מָאָד, דְּהַיָּנוּ הַכָּנָה שֶׁהָוָה מַוְּקָּן וּוּמַד לְפָנָיו יְתִבְרָךְ וְתִפְאַצֵּם שְׁמַשְׁתַּחַק לְזַבְּרָר", וְאָרָף קָעָן וּוִיסְקָן אֲזָּאָס אַלְיעִין, אֲזָּמָעָן קוּרָט צָוָם אַיְבָּעָרְשָׂן, מַעַן וְוַילְאָן מַעַן וְזַאֲרָט צָו קָעָגָעָן אַרְוּסְרָעָן אֲזָּוָּרָט, "אָךְ שָׁאַינְנוּ בָּוֹלָן", אָכְעָר עַס גַּיְיטָן נִישְׁתָּט, דִּי מַוְּלָּא אַיז פָּאַרְמָאָכָט -

ווארטן: "טהטען", עס וווערטן אַתְהָנוֹנָה, אַזְוֹגָה, אַיחָדָה קָונְדָשָׁה בְּרִיךְ הָוָה וְשִׁכְנִיהָה.
בְּקוּךְ רְקָעִים, אֵס שְׁפָאַלְטַה הַיְלָעָן, אַוְיכָן אַין הַיְלָל אֵין אַשְׁמָמָה גְּדוּלָה וְעַן אַינְטַבְּנָה
וְעַרְבָּנָה אַוְן דָּאוּנָנָה, לְעַבְּנָן מַטְ דָּרָ ?" אַפְּלָו אַיְין וְאַרטָּן וְאַסְטָן קָעָן זָאנְגָט אַרְויִיסָּן אַיְיָ
אַזְיִיעָרֶשֶׁן אַזְיִיעָרֶשֶׁן, בְּעַנְקָעָן אַוְן קָאָפָן אַזְיִיעָרֶשֶׁן דִּי הַיְילִינְגָּה חֲנוֹקה טָעָג צָו וְקָעָעָן זַיְךְ
אַזְיִיעָרֶשֶׁן בְּגַעַלְטָן, בְּעַנְקָעָן אַוְן קָאָפָן אַזְיִיעָרֶשֶׁן, בְּעַנְקָעָן אַוְן קָאָפָן אַזְיִיעָרֶשֶׁן
דָּרְרִיבְּגָעָר זָאלְסָטָן וְזָאלְסָטָן, בְּעַנְקָעָן אַוְן קָאָפָן אַזְיִיעָרֶשֶׁן, בְּעַנְקָעָן אַוְן קָאָפָן אַזְיִיעָרֶשֶׁן.

אווי די צוינויט פראגען, וואס דר קענסטן צו רענן מאָר אַפְט זום אַיְבָּשָׁן, אַפְּלִוּ וּזְמַעַן
אַז נִשְׁתַּחֲשֵׁת אַיבָּרָעֶפְּלִיט מִיטּוּ וּוֹיְטָג; דִּיעַצְּה אָוִרְפּ דָּעַם אַז, פְּאַלְגָּן דָּעַם רְבִין; זֶיךְ מַאֲכָן אַקְבִּיעַת,
זֶעֱדָן אַפְּאָר מִינְטוֹת יַעֲדָן טָאג זום אַיְבָּרָעֶשְׁטָן בָּאוּפְּן קְבוּעַ. אָזֶוּ וּוֹי דָּעַר רְבִי זָאָגֶט (לקיש מַהְרָן חַלְקָה ב. סָמְךָה):
<<<<

לעַבְנָסָגָעָשִׁכְטָע פּוֹן רְבִ'ין (קְפּוֹ)
אין קוֹצֵן פּוֹן רְבִ'ין: וְיַגְלִיסְת אָרֶן בְּעַקְעָנִים פּוֹחַ רְבִ'ין נְמַנַּץ צוֹ
זְנִינִים צוֹם חִילִין וּבְרִ'ין הָאָת אַיְבָרְנוּוֹאוֹיִין זְנוּגַע שְׂעוּרָעַ מְבִיעָרָה
אָונַע לְאָזֶת וְזֶה אֲרוֹת אַין וּוְגַע צוֹם בְּרִ'ין אַיְרַפְּשָׁת חֲנוֹבָה.
עַר הָאָת אַנְגָעָהָוִיִּבְנָן גִּיאַן צְוּפִים, עַר הָאָת נִישְׁמָנָה
עַהָאָת קְיַיְן גַּעַלְט אַיְרַפְּשָׁעָן צַו קְעַנְנָן גַּעַמְנָן אַ
אָגָן, אַפְעָר דָעַר אַיְבָרְשָׁטָעָר הָאָת וְחַמּוֹת גַּעַהָאָמָן
וּבְרִ'ים, "הַבָּא לִיטְהָר מְסִיעִים אַוְתוֹ" (שְׁבָת קְיַד).
עַן אַיְגָעָר וּוְיל זְיַיְן עַרְלִיקָה, הַעַלְפָט מְעַן אַיְם פְּרָמָן
יִימָל, וּוֹעַן אַיְגָעָר וּוְיל עַפְעָס מִיטָן אַמְתָה אַין מִיטָן
טְאַרְקָע חַשָּׁק, פָּאַלְן אַנוּקָע אַלְעָמָנִיעָה, אָונַ דְעָנוֹת
יַבְעָרְשָׁטָעָר הָאָת אַיְם גַּעַהָאָלְפָן אוֹ אַיְד אַיְד
וּרְכָגָעָפָרָן מִיטָן וּוֹאָן אַיְם מִינְגָעְנוּמָן פָּאַלְן
טְלִיכָע קִילָמָעָטָע, אָונַ דָעַר אַיְד הָאָת אַיְם דְעָבָר
עַעֲבָן אַבְיָס גַּעַלְט פָּאַר הַוְאָצָות הַדְרָך אָונַ מִיטָן
אָט עַר גַּעַקְעָנָט נְעַמְנָט נְאָחָ אַ וּוֹאָגָן, בֵּין עַר אַיְד
גְּדָלִיק אַגְעָקְוּמָן צוֹם חִילִין רְבִ'ין.

דָּא נְגַעֲרְשְׁטָאָג נְאָכֶט, דִּי נְאָכֶט צֹו עֲרֵב שְׁבָתָ קְוָדָשׁ
רָאֵשׁ חֻזֶּשׁ טְבַת, דִּי זִיבְעַטָּע לִיכְטָל פַּין חֲנוֹכָה, אֵין
רְבִי נְמַנֵּן אֲנַגְעַקְוּמָעָן צָום הַיּוֹלֵדָן רְבִי' ז', עָרֵ אֵין גְּלִילִיךְ
אֲרִין צָום רְבִי' ז' וּוֹאָס אֵין שְׂוִין דַּעַמְּאַלְט גַּעֲלִיגְן אֵין
בְּעֵט.

דער רבִי הָאֵט אַים דְּעַרְצִילֶת אִיבֶּר וְוֹס עֲרַגִּיט
אַרְיכֶּבֶר אַיְזָנִינְגַּע טָעַג, אָז אַשְׁלַׂעַכְטֶר מְעַנְטֶש
הָאֵט אַוִיסְגַּעַטְרָאֵכֶט אַוִיךְ אַים פָּאלְשָׁע נַאֲרִישָׁע
בְּלַבְּבוֹלִים, עֲרַקְבָּאֵט אַרְוִיסְגַּעַלְאָזֶט אַשְׁמ בָּעַ אַוִיפִין
הַיְלִילְגָן רַבְּיָין אָז עֲרַקְבָּאֵט ... אַרְון דַּעַר רבִי הָאֵט
וְשָׁאָמָן פָּטוּש בְּשָׁמַע בְּרוֹנוֹשׁ בְּגַרְבִּים

תְּרֵלֶד שׁוֹעֲרָעַ יִסּוּרִים. אֶזְעָלָעַ שׁוֹעֲרָעַ יִסּוּרִים. מִינִיט אֶזְעָלָעַ שׁוֹעֲרָעַ יִסּוּרִים. קִינְמָל נִשְׁתָּחָבְּגָה אֶת קִינְמָל נִשְׁתָּחָבְּגָה. בְּגָה אֶת קִינְמָל נִשְׁתָּחָבְּגָה.

**שְׁבַת פָּרֶשֶׁת מִקְזֵן, וּוֹאָס אַיִן דַעַמְלָלֶת אֲוִיסְגַּעֲפָלֶל
דַי צְנוּיִיטַע שְׁבַת אַיִן חַנּוּפָה, קַאֲט דַעַר רַבִּי גַעַנְגָט**
=====

שְׁמוּעָסִן אֹרֶן גַּעֲדָאָנְקָעֵן

איינט אל איז א אינגל אריינגעקומען צו רבינו נתן
און רבינו נתן האט גערעדט מיט אים לאנגע צייט
אייבער דעם פקלית פון מאונטש, ער האט אים קעווער
געווען און מיחסק געוווען צו דיגען דעם אייבערשטן, ער
רעדן מיטין אייבערשטן יען טאג, צו לעבען יען
טאג שייעדרים אין די הייליגע תורה, און איזו ווייטער.
איינצושישן איז דארט אריינגעקומען א איד פון
אנשי שלזיאning, און ער האט געוווען ווי רבינו נתן
פארברענונג איזו סאך צייט קיט א קליענעם אינגל, און
ער האט אים געפֿענט איבער דעם, פֿאָרוואס
פארברענונג איר איזופֿיל צייט צו רעדן מיט א קליען
איינגל ?"

האט אים רבַּי נְמָן גַּעֲנוֹתֶפֶרֶט, "אט איז ער אַינְגָל, אַט איז ער אַבְּחוֹר, אַט איז ער אַינְגָעַרְמָאָן, אַט איז ער אַלְטָעָר אִיד, אַוְן אַט טְרָאָגֶט מְעַן אִים שׂוֹן... פַּאֲרֻנוֹאָס זְאַנְסְטוֹ אָז אַיךְ פַּאֲרַכְרַעַנְגֶט דֵּי צִיְיט אַוְמְזִיסְט?"

